

чи нехтувати здобутками великоросійської. Ми хотіли б звернути увагу на мише—справді щонайбільше від багатьох і суперечок про те, чим відрізняється руська та українська культура, перейти до діла, та розв'язати це питання науковим порівнювальним методом, а саме—спільною працею знавців підразувати все, що ми знаємо про культуру українську та руську—українська та руська музика, спів, малярство, будівництво, мистецтво—українська та руська першочергові обряди, свята, релігійні вірування народу, право та суд, народні приказки, побут, народна медицина; письменство на Україні та на Московщині—літературні напрямки, імена і тіні там і тут, журналістика, публіцистика, наука, мова. Великоросі та українці з огляду на антропологію та психологію; порівнююча географія, статистика України та Московщини, торг і промисловість тут і там. Така праця ма б величезну вагу пореб усього діла нас, українців, поширення нашу національну свідомість, а може де в чому була б корисною і для тих частин і порядків великоросія, котрі ставляться вороже до нас українців і всього українського не через особисті вигоди та хліба шмат, котрий їм дає українське, а просто через відсутність свідомості. Може тоді і в офіційній та вже з ними, крім „національно-культурного отцівства, котрий представляють нзв себе жителі Малой Русі“ побачать і де-що більше, ніж самий „отцівство“. Розуміється, що було б бажано і цікаво, щоб праця провадилась спільно знавцями московськими та українцями, щоб, наприклад, статті про мистецтво складали про українське—українці, про руське—великоросі. Таким чином можна було б досягнути повної безсторонності й об'єктивності. Воїмсь ми тільки, що цей захід до спільної праці і на цей раз, як і всі попередні, застане без відповіді з боку представників „братерського“ народу, а може, навіть, глузування зустріне.

Про „Українське“ військо.

Наказом по Військовій Офіції Української Держави № 221 (16 червня 1918р.) повернуто „всім військовослужачим ті р'яги і стаги, які вони займали до більшевницького перевороту“, себ-то всім офіцерам повернуто ті чини, яких вони дослужились в російській армії, ще за царя. Рядя з тим по всіх військових частинах і установах починає проводитися принцип, щоб на всі посади призначати людей відповідно рангу (чину). Таким чином становище кожного військового на Україні тепер цілком залежить од „вірності російському престолу“ і керовництвом й навчаннями української армії р'бляється люде, що вміли дослужуватись та прислужуватись до блаженної пам'яті правителів російських, котрі чимало турбувались долею українського народу, та тільки не так, як йому самому треба було.

Мабуть не одні з теперішніх значимих керівників в українському військовій кар'єру свою р'блять на боротьбі з „мазепидами“.

Відома також, що українцеві, котрий ще не зовсім одурявся був од свого народу й рідної мови, не легко було дослужитись до високого чину. Тим самим тепер ті люде, які багато літ боролись за українську ідею, вчилися і підготовлялися до праці, та й чимало попрацювали для українського народу, для котрого Українська Держава була завжди дорогою мрією та ідеалом—ці люде тепер одуряються од роботи.

Але нехай так, коли вже ніякше не може бути.

Можливо, що свідомі поборники української ідеї, остачившись у мизурі далеко від керовництва і впливу на державне порадкування, не мають досить досвіду і тої фахової практики, яка потрібна в державній будівництві взагалі і в будованні українського в ісь-а з'окрема.

Може бути й так.

Але все ж таки в кадрах нижчої військової старшини є досить багато людей ідейних, котрим відданість до справи, знання народу, любов до нього, знання народної мови допоможуть послужити в неменшою міру, ніж служать „фаховці“, для котрих нові умови служби в новій армії невичайні, чужі і незрозумілі, щоб не сказати гіршого. Співробітництво таких фаховців узуні з ідейними українськими діячами необхідне і тільки воно дає б змогу виховати в кадрі молоді української армії в свідомості свого призначення й обов'язків і за-

ласти нові здорві підважити для державної оборони краю.

Але тепер готується, а може вже й виготовлено наказ про увільнення в запас усіх старшин військового часу, себ-то на старшинських посадах можуть зоставатись тільки „кадрові“ офіцери. Насільки ці кадрові офіцери відповідають умовам української служби—всім відомо.

Таким чином усе, що було в армії молодого й завятого, що могло вложити душу живу в мертвий труп булої армії—все це виключається з неї.

Зоставатись люде, які звикли до старих форм, які не знали і не знають нашого народу, не знають мови його мови. Чи зможуть вони виховати і навчити наших козаків так, як того вимагає служба в нових умовах нової держави? Чи зможуть вони довести козаків за собою в потрібний момент на виконання того іждивничого тяжкого завдання, для якого існують усі армії?

Відповідь на це питання може бути тільки одна. Та чи ж зробить з неї потрібні висновки ті, хто їх повинен зробити?

Ф. Селецький.

Без преси.

Написав у „Робітничій Газеті“ Ель-Бе фельетона.

Назвав його: „Так говорив Дорошенко“.

А Д. І. Дорошенко прислав редакції спростування.

По суті мене справа не цікавить: так, чи не так говорив, чи й зовсім не говорив Дорошенко.

А от: спростування на фельетон.

Це ерунда.

Фельетоніст пише: „Може пан—міністр N думає, що сахар робиться з сахарина, а ми знаємо...“ і т. д.

Ну, що б це було, як би пан міністр N одповів листом до редакції:

„Я не думаю, що сахар робиться з сахарина...“

Або: я написав про одного гласного думи, есефа, що він повнений, кругленький, чепуренький, а він узав би, тай одписав у листі до редакції:

— Я не повнений, не кругленький, не чепуренький... самі ви буржуй, пане Яриновиц!

Або: я висміяв спосіб говоріння одного політика.

І на що б це було походить, як би він одписав:

Це у вас дуб з присовістом!

Коротко: (з фельетоністами не полемізують. На їхні писання спростувань не пишуть. Ніколи не пишуть.

Що ж це значить, що один з міністрів спростовував фельетоніста.

А ось що.

Я взагалі думаю, що теперішній уряд надто багато звертає уваги на пресу.

Читає, прислухається, хвилюється.

Правда, не слухається й не рахується.

(Прощу зауважити, що вираз „зводити рахунки“ має спеціальне значіння, і для цього в деякого єсть засоби).

Не слухається, бо не може слухатись.

Це одно. Але певна річ, що преса урядові допікає.

Досить вже того, що не вважаючи на обіцянки скасувати цензуру,—обіцянки М. Василенка,—цього досі не роблять.

Певна річ, що в свій час преса, здається, самісенька преса, завдала тяжких ударів нашому есерівському урядові.

І там ці удари відчували дуже гостро.

Моя ж думка така: Сильний уряд тільки той, що з пресою не рахується і на пресу не вважає.

Власне я кажу про такий уряд, який ми маємо тепер.

Не кажу цього про уряди країн з парламентським ладом.

Там уряд себе почуває законною властю.

А ми поки що мали й маємо революційні уряди—з того, чи іншого боку.

І от на місці теперішнього уряду я просто став би спиною до преси.

На кого вони—спіраються?

По-перше, на тих,—як їх?...—а забув.

По—друге: ні на кого більше.

Так чого ж звертати увагу на пресу?

Нехай собі скребопери пишуть, ляються, глузують, а ми, мовляв, своє будемо робити.

Н—ий.

Склад українських посольств.

Через те, що по газетах з'являлося багато різних і разом з тим неточних відомостей про деякі українські дипломатичні посольства, ми подіємо тут точний склад усіх посольств, користуючись даними, одержаними з безумовно певного і авторитетного джерела:

Українське посольство при германському уряді (в Берліні) складається з таких осіб:

Посол—барон Ф. Штайнфельд.

Радник посольства—О. Іванов.

Старший секретарь—І. Товстогіс.

Секретарь—В. Лавіа.

Урядовець особливих доручень при міністрі, прикомандирований до посольства—О. Козій.

І справді—яка з нами сила? Невеличка купка „місцевої людности“.

А за ними сила „благостранця“. Хіба які небудь партії?

Ні. Бо,—ви подивіться,—урядові партії зовсім не мають своєї преси.

У кадетів нема газети.

В октябристів нема.

В правих нема.

І ніякої офіційної газети теж нема.

Значить обходяться люде без „доброї преси“.

А недобра на те й недобра, щоб на неї не вважали.

Тому я ражу.

Не заводити собі суголосних органів преси.

А на цю, що тепер удається, не звертати уваги.

Так воно показніше вийде: — нам, мовляв, це байдуже.

Фелетоніст, передовик, політик, економіст—нехай собі лютують.

А ми поводитимось так, як би наші друзі ніколи не збиралися нас покинути.

А Яриновиц.

Старі міхи.

З певних джерел ширяться чутки, що незабаром наше урядованя мабуває „нового“ напрямку. Ділові працівники, що їх було закладено за основу служби в урядових установах новим урядом, мають бути переведені до життя з найкращою з погляду бюрократизму послідовністю. Всі молоді працівники, дарма що вони, власне, почали нерівносту працю будовання держави да ще й під той час, коли інші тільки „орієнтувались“—усі вони мусять стетунитись зі своїх місць, щоб мав де сісти цілий хвіст старих та „досвічених“, але безробітних бюрократів.

Довго цей хвіст орієнтувався, довго він хитався то праворуч, то ліворуч, але ж нарешті аважився вже зупинитись, бо якразіших деказів, що їх час надійшов, вжидати вже годі.

А почався оця генеральська черга з того дня, коли було привернено чини, привіаї, та інші „дязки“—поздринили минулог. Отже прихоробравши усіма такими прикрасами „жизні з поміж цих добродів виставили своє право на служення новому „Вознесень“ та магороду за цюгатаї своїй вартості.

Почався інтригування, оббивалась пороги і на чолі правуючили старі знайомі обличчя. Творці й підпалники минулого чомусь відчувать у собі силу до когось будівництва, забувши про те, що саме їхня попередня „творчість“ і спричинила до всього того, що ми тепер так боляче перемагаємо. Увесь час позиваються на те, що ніби для праці кимче потрібні фаховці, свідомі люде... Цілком зрозуміло й це. Але коли ж оця свідомість визначається самими „догмами“, то хіба бракувало їх за старих часів? Ні, не бракувало їх сила снелена, аж замедло, а все ж шкодлива „праця“ їхня для всіх відома, бо вони, творчичі, руйнували, а не руйнівничі—творили.

Навівається думка, що ніби навмисне, щоб залякати справу, закликають оцях трохи немертвих організмів до функціонування. Де ж тут нова справа, коли вони вже органічно не можуть оновитись? Де ж тут свіжа творчість, коли сама ісихольогія творців вже остаточно застухла та консервована?

Драгоман—В. Свіцицький.

Нерезадчик—Д. Матвій.

Канделярські урядовці: Мориц Круль, П. Федоренко, Ю. Павловяч, А. Коваленко, Д. Давидів.

Агент м-ва фінансів—М. Страдомський.

Помішник військового агента М. Любим'який.

Старшина для доручень при військовоу агенті—Г. Гаринч—Гаринський.

Українське посольство при австро-угорському уряді (у Відні) має такий склад:

Посол—В. Липинський.

Радник—І. Говаржевський.

Старший секретарь—В. Полетика.

Секретарь—М. Віхенький.

Секретарь—М. Троцький.

Урядовець особливих доручень при міністерстві, прикомандирований до посольства—М. Кочубей.

Канделярські урядовці: В. Залізняк, О. Семенів, В. Павелко, Ст. Вачкович, В. Трехмювич і О. Судіковська.

Військовий агент—полковник Л. Суботич.

Українське посольство при болгарському уряді (в Софії).

Посол—О. Шульга.

Радник—Ф. Шульга.

Старший секретарь—Товкач.

Секретарь—В. Драгомирський.

Старший урядовець—Д. Шалудько.

Старший урядовець—П. Скора.

Аташе—І. Додул.

Молодший урядовець—М. Лаврик.

Молодший урядовець—Ю. Нахмичик.

Посольство в Туреччині (Костантинополь).

В об. секретарь—П. Чикаженко.

Урядовці: М. Вовк-Вовченко, М. Ковальський і І. Спфаріс.

В Румунії (Букарест).

Військовий агент—Середія. Возно-морський аташе—Бачманов.

З цього списку видно, що крім посольства в Болгарії (у особистому складі якого не було зроблено змін) чисто-українським можна назвати ще й посольство при австро-угорському уряді з В. Липинським на чолі.

При турецькому і румунському урядах українських послів немає.

В МІНІСТЕРСТВАХ.

Рада міністра народного здоров'я й опікування.

В засіданні од 11 го липня ухвалила вибрати дніпровській повітовій народній управі (безисередній) 40.000 карб. як допомогу на земські лікарні і видати одноразово 18196 варб. жіночому венерачкову шпиталю в Ромні.

Законопроекти.

В департаменті законодавчих вєсєнь міністерства праці відбулось кілька засідань міжвідомствених комісії по розгляданню і остаточному редагуванню законопроектів про „Інспекцію Праці“, „Ковітет Робочих“, „Головну Палату Праці“, „Районні Палати Праці“.

Крім того в департаменті обговорюється законопроект про комісії згоди при комісарах праці, також про зміну „Закону про 8 годинний робочий день“.

Асигновка на школу.

Міністерство земельних справ перевело 124 тисячі карбованців Катеринославській губернійській земській управі на збудування Верхньодніпровської сільсько-господарчої школи.

Церковні видання.

Міністерство ісповідань розіслало обіжниця, губернійським та повітовим старостам з пропозицією, повідомити міністерство, які в їх округі виходять періодичні видання. Міністерство будучи заклопотаним широким освітленням церковного життя України, ухвалило допомогти виданню кількох періодичних органів преси на українській і московській мовах, присвячених питанням церкви. До співробітництва думается запросити місцеві літературні сили.

Боротьба з холерою.

Комісія за дєя реформи лікарських управлінь при міністерстві народного здоров'я й опікування (в склад якої входять представники самоврядуваль) доручила підкомісії (д-р Удовичко, Вльйков, Якимович і пр.) дод. Корчак-Чепурівський) негайно переглянути і переробити законоположення прогичуної комісії російської держави та всі закони про бо-

ротьбу з холерою. По скінченню цієї праці вишезгадані законопроекти мають бути внесені на розгляд та затвердження в раду міністра народного здоров'я й опікування.

„Вістник М. Н. З. й Оп.“

Цими днями вийде ч. I „Вістника Міністерства Народного Здоров'я й Опікування“. Завданням спрятий розроблення питань охорони народного здоров'я й державного опікування на Україні. Вістник має такі відділи:

- 1) Закони, респреділення і обов'язкові постанови офіційальних інституцій що до охорони народнього здоров'я й державного опікування.
- 2) Огляди діяльності місцевих громадських організацій, які працюють в тій же сфері.
- 3) Огляди діяльності відповідних завордонних офіційальних і громадських інституцій.
- 4) Справозданія засідань і в'їздів.
- 5) Медична бібліографія, біографії некрологи; справочний відділ; вітальні посиди, запитання і відповіді; хроніка; хрїбі відомості; 6) Оригінальні статті; огляди; реферати будуть міститися по питаннях: 1) Організація медицини в містках; 2) Організація медицини в селах; 3) Організація медицини на фабриках і заводах; 4) Пошестні хороби, епідеміологія і бактеріологія; 5) Санітарна статистика; 6) Медико-санітарне законодавство; 7) Загальна гігієна; і засоби санітарних дослідів; 8) Санітарна техніка; 9) Професійна гігієна; 10) Соціальна гігієна; 11) Громадська психіатрія; 12) Військова і морська медицина; 13) Шляхова медицина; 14) Судова; 15) Шкільна гігієна; 16) Медична освіта; 17) Санітарна просвіта; 18) Санітарно-курортні справи; 19) Аптечно-фармацевтичні справи; 20) Медичний побут; 21) Опікування дітей; 22) Медична термінологія.

Вістник має виходити що місяця вміжками в 10—12 аркушів. Статті реферати, дописи і т. п., котрі будуть надруковані в „Вістникові“ оплачуються. Матеріали можна надіслати до редакції на різних мовах. „Вістник“ редакує комтет. Відповідальним редактором призначено Ю. Ф. Мележєвського.

У КИЇВІ.

До стрейку на залізницях. Одню з головніших вимог залізничників є переведення в життя залізничного статуту, затвердженого кївськими окружним судом і затвердженого потім постановою ради міністрів. З цього вриходу співробітників газет балакали з особю близькою до урядових кол. при чому одержали таке послення: той залізничодорожний статут, переведення в життя якого добиваються залізничники, містить в собі дозвіл сподувати в одму три професійних спілки: служачих, майстерових і робітників. Окружний суд,—поясники кореспондентам,—очевидко допустився помилки, визнавши можливість такого сполучення трьох професійних спілок в одму, а через те рада міністрів і прийняла діяльність цього статуту, доручивши міністру хоріг перенести цю сп'яву в порядку дослуду в аеніаційний суд.

Зараз можна із сторіч стоїть на своїй точці погляду: залізничодорожники, спираючись на присуд окружного суду вимагають переведення в життя цього статуту, власта ж визнають необхідним зачекати вирішення цієї справи другою інстанцією, а саме—апеляційним судом.

На запитання журналістів, чи тадає уряд з свого боку вжити якихось заходів до ліквідації страйку шляхом порозуміння, була приблизно така відповідь:

— Влада, яка зобов'язалася підтримувати порядок на Україні, має намір сама вирішити цю справу.

— Страйковий комітет і влада. Вчора до центрального страйкового комітету залізничників завітали представники влади і запропонували вжити заходів до негайної ліквідації страйку. Ц. К. відповів, що до задоволення вимог він не вважатиме ніяких заходів до ліквідації страйку.

— Як залізничні страйкують. До нас надійшли відомості, що страйк оповів і виступили такі залізничні: білгородсько-закарпатсько-молдавсько-каменецько-підольські, подільські, катеринославська і південні.

— Страйк і спекуляція. У зв'язку з залізничним страйком у Кїві зараз загрузло багато людей, що попризидили по різних справах. Разом з тим через те, що по залізницях не підвозяться ніякі продукти, у городі помічається збільшення спекулятивних операцій. Ціни на речі першої необхідності зразу підскочили вгору.

Перерване засідання ради міністрів. В засіданні 17-го липня рада міністрів ухвалила статут українського державного банку. Засідання затаилося до 4-ої години ранку. Коло 12 годиною ночі засідання було остаточно перерване, бо в поповнених електричних дротах у палаці вмигала бура пожежа.

Мала рада міністрів. Засідання малої ради міністрів 17-го липня було присвячене розгляду штатів місцевих інституцій м-ва фінансів, був розглянений проект міністра доріг про заснування вищої технічної ради, а також розглядалася справа з деякими обмеженнями існуючих правних видаток допомоги служачим в інституціях, котрі даються і міняються; крім того розглядалася низка дрібних законопроектів про асигнувану засобів по військово-морському відомству.

В міністерстві закордонних справ. Вчора представник Правління Всеукраїнського Військового Генерала Чечурян відвідав управляючого міністерством закордонних справ Дорошенка, з яким обговорював питання про встановлення українсько-польських добросусідських відносин.

Продовольчі машини в міністерстві внутрішніх справ.

однак в той же день їх випустили з-під арешту.

Вісті з краю.

Чому по містах нема хліба. З Одеси повідомляють, що там в цілому повіті розставлені варті, які не впускають до міста продуктів. Через це багатьох продуктів нема. Селяне кажуть, що завалить продуктами місто, як тільки міське населення постарастся о дозволу привозу провізії до міста.

Крадін. На складі всерос. с. гор. в Одесі скрадено річей на 40,000 карбованців. В магазині Більнера на 30,000, у Цімермана на 10,000 карбованців.

Зрадники української держави. З Миколаїва доносять, що в околиці ширяться антиукраїнська агітація за єдиного-неділниму. По церквах починають згадувати царя, та за здоров'я р. б. отравляють молебні. Проводяться молебні—поги.

Пресвіта в Мелитополі готує до друку перше число щомісячного журналу „Степова Пресвіта“, Місцева „Пресвіта ім. в. Гринченка“ виробила статут і вибрала постійну раду, яка має подбати про збудування „Рідного Театру“.

Підпал. В Мокіївці лехвицького повіту згоріли три маєтки на 45,000 карб. Причина пожежі—лідики.

Вибух. В херсонському пов. при розробленні селян вибухла гарматина куля. Вбито 8, ранимих—20 чоловік.

Український рундук. Могилів-Подільська „Пресвіта“ буде в центрі

міста рундук в українському стилі для продажу газет та книжок. Кіоск робиться в земській майстерні. Фотографічний магазин можна вписати в „Пресвіту“.

„Подольський Вбстник“. Замість закритої за браком коштів „Подольської Мисли“, в Могилів-Подільському почала виходити газета „Подольський Вбстник“. Видає цю газету союз інтелектуальних „бруженників“.

Нова газета. Незабаром вийде газета „Наша бібліотека“ орган уманської громадської бібліотеки.

Всенаглово помічників. Уманський нов. староста „згідно“ з волею помічників, багатського по іту які пробують в Умані—прахає: адміністраційний і військовий догляд над с. Крутицьким передати йому і прилучити згадане село до Уманя, бо тамешня влада не може собі поради з агітаторами.

Рекомендація помічників. Губернський департамент військових справ повідомив уманського старосту, що в липні липня буде набір в сержантські дивізії. На службу будуть приймати тільки по рекомендації помічників.

Театр „Пресвіта“. В с. Пісках, лехвицького пов. місцева „Пресвіта“ організувала театральний гурток, який улаштував декілька вистав. „Панна Штукарна“ та „Жартівниця“ були виконані досить влучно. Пісківська „Пресвіта“ має с. й оркестр, який грає в антрактах.

Проти Універсалів. Повітовий каніський староста Недашківський приїхав на могилу Шевченка міліціонера, щоб зняти з прапора над хатою при могилі перший Універсал Центр. Ради. Міліціонер хотів здерти і прапора. Універсал видає міліціонерів під розписку.

Концерт Стеняна відбувся в Полтаві. Орадіям публіки не було кімця. Найбільш захоплювала своєю дріркою „Колоскова пісня“, „Сон“ та „Сійтесь квіти“.

412,600: пшениці—91,600, жита—72,700, ячмія—45,300 ачменю—98,500, вівса—8,200, кукурузи—81,500, проса—2,300, інших культур—12,500 десятин. Посуха згубила все збіжжя за невеликими винятками. Половина посівів не поверже насіння. Решта десятин переціно до 20 пудів з десятинами. Повіт потребує привозу збіжжя та харчів для людности. Засів, вивіз, а також харчування місцевим хлібом чужоземного війська загрожують великому голоду. Почалися дощі, які останній тиждень полишили городищу та трави.

Портрети.

АКЕРМАН, 17. Румунські військові вав'язують на елению більш усього торговельному плясу портрети королівського подружжя для вивішування їх у крамницях і записують приваща тих, хто відмовляється купити за досить високу ціну. Записанням загрожує притягнення до відповідальності. Румунський комендант Барбулеско наказав міській управі в трьох денний строк виставити портрети в рамках.

Ревізія.

СИМФЕРОПОЛЬ, 17. Закінчено ревзію симферопольської повітової харчової управи. Знайдено зловживань.

Протест проти політики Сулькевича. СИМФЕРОПОЛЬ, 17. Відбувся мітинг за дозволом властей. Прийнято резолюцію протесту проти реакційної політики міністерства Сулькевича.

З'їзд кооператорів.

ФЕОДОСІЯ, 17. З'їзд кооперативів подав прохання дати кооперативам право купувати хліб у повіті.

Большевики.

ОДЕСА, 17. Ті, що прибули з Новоросійську, повідомляють: влада Новоросійську в рухах совітів. У порту бєма воєнно-торговельних пароплавів, населення Сочі розбіглося на два воєніч табори: полювну міста залили козаків, другу—грузини.

Врожай не дуже добрий.

ОДЕСА, 17. Уповноважений про харчування Неверов одержав відомості: врожай у Херсонській губернії середній і сподіваться, що він дасть тридцять-сорок пудів на десятину. Сумне становище в Тараспольському повіті, де сподіваться три-чотири пуда з десятини.

Ревізія міського управління.

ОДЕСА, 17. Городоначальник в розмові з журналістами з приводу ревізії міста переказав, що ревзія виявила великі операції, які переводили грошові виступи платників державних податків. Платники втрачали певність, що гроші підуть на призначену ціль і вимагувалися платити. Операції податковими сумами доходять до двох і пів мільйона. З причини скопикованості ревізії, городоначальник хоче просити продовжити ревзію на місяць.

Українська гімназія.

МИКОЛАЇВ, 17. В Миколаєві думають відкрити українську гімназію.

Большевицький комісар.

МИКОЛАЇВ, 17. В домашній області арештовано большевицького комісара міста Маріанова, якого везуть до Херсону.

МИКОЛАЇВ, 17. На станції Пятихатка запроваджено залізничні товарно-пасажирський поїзд при вході на станцію нахав на маневрувальний поїзд. Розбилась кілька вагонів пасажирського, три пасажирів постраждали серйозно, два легко.

МИКОЛАЇВ, 17. З наказу вищих властей належить до морського відомства сімдесят тисяч пудів нафти вкисли до Києва. Уд. авіація залізниць з огляду на брак смазкового загрожує сплинути залізницю.

Арешти большевиків.

МИКОЛАЇВ, 17. На станції Явкіно арештовано Фістїна: начальника ш абу большевицького відділу, Скірнова, який оперував у районі Миколаїв-Херсон. Фістїна арештовано під час розгромаження земського складу збіжжя.

Новий хліб.

МИКОЛАЇВ, 17. По деяких місцях почали молотити і підвозити новий хліб на станції. Часті дощі поміччали дорогу, і тому підвозять дуже поволі. Через брак засобів перевозки доставка хліба з станції і навалтажання до місць призначення дуже утруднена.

Допомога селу.

ХЕРСОН, В губернським земстві організувано відділ технічної допомоги селу для завчасного одержання поправного інвентару й для ознайомлення селян з новими машинами. Для організації ремонтних майстерень у

серпні відбудеться з'їзд районних інженерів, техніків для вироблення плану работ у змжку.

Еспанська хвороба.

КАТЕРИНОСЛАВ, 17. Зареєстровано кілька випадків еспанської хвороби, в кого підозрювалася холера—виявилися нехолерними.

Кременчуцька „Пресвіта“.

КРЕМЕНЧУК, 17. „Пресвіта“ впорядкувала гарну бібліотеку та читальню. Засновано фонд у дві тисячі для відкриття й утримання школи імені Шевченка. Клопочуть перед міською та земською управами про заможного а також про відчуження відкритців з вистав та конферцій, які організуються аматорами хору-трупи.

Град.

КРЕМЕНЧУК, 17. В кобеляцькому повіті град вибив біли двісті десятин засіву.

Зловживання.

ХАРЬКІВ, 17. Відкрито значні зловживання в летючому ревізійному відділові. Переводяться слідство начальників відділу Гуманського усунемо.

Холера в Харькові.

ХАРЬКІВ, 17. В Харькові зареєстровано три підозрілих випадки холери.

Біженці.

ХАРЬКІВ, 17. На пасажирській станції скопичилось понад 2 тисячі біженців, що очікують дозволу і хати в західній край.

Призначення Самуєва.

КАМ'ЯВЕПЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ, 16. Дума вибрала на посаду висунутого обов'язки голови члена управи Самуєва.

Консули.

БЕРДІАНСЬК, 17. Тут затримано англійських, французьких та італійських консулів. Затриманням запровадили вийти за межі України.

Конарди російської армії.

ЛУБНИ, 17. Комендант видав наказ, яким забороняється носити погоні й кокарди бувшої російської армії.

Література, наука.

Нові книжки.

Д. Малин—Сибіряк. Природу степної місці. (Переклад учнів IV кл. I-ої укр. катеринської гімназії). Українське видавництво в Катеринославі. № 39. Року не зазначено, стор. 16, 16^с, ціна 30 копійок.

Українська граматика для позапільного навчання і недільних шкіл. Склад гурток учителів та вчителів, членів Олександрівського т-ва „Пресвіта“. Українське в-дство в Катеринославі. Олександрівськ 1918, стор. 41, 8^с, ціна 85 копійок.

„Вістник М. Нар. Здоров'я і Опікування“ вийде п'ятьма днями. Зміст ч. I: Офіційний одділ. Од редакції. Д-р Томілін: Фрагменти філософії медицини.—Д-р Уд'венко: Найближчі завдання та схема організації сандарної статистики на Вкраїні.—Д-р Ганебуш: Завдання відділу „Громадської психіатрії“. Відчит краєвого медично-саніт. з'їзду в жовтні 1917 р. (доклади Малигіна, Ганебуша та інш.). Відчит з'їзду черв. хр. в квітні 1918 році. Докпси з Поділля. Історія Слов'янська укр. мед. термінології.—Хроніка.—Опівістки.

Микола Залізний. Сучасна велика індустрія і її значіння. Видавництво „Серп і Молот“, ч. 9. Київ 1918, стор. 58, 8^с, ціна 70 копійок.

Микола Залізний. Нарис про національне питання. З передмовою. Видавництво „Серп і Молот“, ч. 13. Київ 1918, стор. 142, 8^с, ціна 2 карб.

На Донщині.

(Орієнтація на Україну).

В Ростові — не кажучи вже про Таганрог—паує цікавість до України.

Українським питанням місцева газета „Прявовісний Край“ дає чотирі місяці в багату увагу на своїх сторінках. У розмовках Україна—зловбива тема Патанія про прилучення Ростова до України притягає загальну увагу. Зростає цікавість до української мови. На відкритих недавно „Провітов“ курсах української мови в й обрусій українці, в люди чорноземського походження, польського; е робити, поштовики, вчителі, чиновники, студенти. Серед місцевої інтелекції роблять заходи відкрити пристоїний український клуб. У розмовках доводяться чувати призначення в симпатіях до України, в приналежності до українців, навіть од таких людей, од котрих менше всього мож-

ТЕЛЕГРАМИ.

(Сд Українського Державного Телеграфного Агентства.)

Німецьке офіційне повідомлення

17 липня. Західний фронт. Фронт насліднина упрехта. Бойова діяльність ожилла тільки вчєрє. На Південний захід од Іпра сутячка розвідників; взято брєвни. На Південний схід од Гебютерна в орог робав успішні атаки.

Фронт німецького насліднина. Місцеві бої коло долини Савєра на захід Шато-Тьєри. На Південний схід од Куртемону ми посували наші лінії до сектора Сюрмелен. Супротивник провадив великими силами звачні контр атаки проти нашого фронту на східному березі Марни. Його атаки мієля заперили боїв перед нашими лініями були невдаті, значними втратами для ворога. На Північному березі Марни ми пошрпали успіх, якого осягнули в перший день наступу. Відбили французські контр атаки, переслідували супротивника до вкочили на північ Нантейлє й пробіглись через ліси Ротеман, Королівськєйль. Оболоп Ардрї ми відкинули ворога на Реймську височину між Нантейлє й північ од Турсі. На Схід Реймсу становище без змін. Ми затримали ворожі лінії під сильним вогнем плішійши свої позиції біля римської дороги та Сюї. На північ Мажє ми взяли кілька сарпінкових пагорків. Чоло бранців більше 18 тисяч. Нах полем битви вчєра знову збито 37 літаків і 2 аеростати.

Лейтенант Менков одержав свої 37 й 38. лейтенант Левенгард свої 37, оберлейтенант Лердем 26, вїдефельдфебель Том 21 повітряні пєлємоги.

Болгарське офіційне повідомлення

15 липня. Манадонський фронт: На Захід од Вардєру ми розігнали вогнем великий відділ ворожої піхоти. На Південь Беда сильні розвідчі відділи забрали в полон англійців.

14-го липня. Манадонський фронт. На Захід од озера Охрїда ми розігнали вогнем одділи ворожих розвідчєв. На Заєрєтї Черни наша артилерія відповідала на короткі вогневі атаки ворога, підпалила два ворожих склади зарядів. На схід од Черни, та на південь од Гуми хвилинами ожилла гарматна стрілянина з обох боїв. На захід од Вардєра наша артилерія відпала великий ворожий склад сарядів.

Французське офіційне повідомлення.

17 липня. Заєнєлий бій продовжувався сьогодні на фрєнті на захід од

Реймсу; невдєлячєсь на зусилля німцєв не вдалось продовжувати наступ. Французї своїм лєцєрським опором в певтомим контр атакєм саржмуєть наступ німцєв. На схід од Марн бій розвивався на схилєх на північ од Сєл-Амєян Шатєл-Мєн-Тєдєн. Жєзва повітряна діяльність на північ од Кємбєзє. На захід од Ойєл, німцєв вдалось заволєдїти Мєвуєзєком; між Марпою й... бій продовжєтьєсь.

Інтерв'ю турецького посла.

ПАРЬГОРОД, 14. Турецька газета „Хїлаха“ мієтьє інтерв'є з Хєліпашєво турецьким послом в Берліні, що займає рашїє посаду великого вєзїра. Відверучий пертї кілька разів підкрєслєво доплїєність спїлки Турєччєв з осєреднім державам і Болгарїєм, про спїєльність Іхїтерєсєв, зазначаєтьє, що московська загрозє Пєрєгородові і прїтокам об'єднєна Турєччєву з Болгарїєм, заставила Іх виступити разом по боці почєрного соєзу. Свідємостє спїєльності інтерєсєв Болгарїї з Турєччєм на далї керуватїєсь соєзєм політїєком для поладжєння всїх питань.

Договори.

БУДАПЄШТ, 15. Корєсп. бєро сповїщає: мїністр прєзїдєнт угорськєго парламенту Вєрєке повідомєв спїєробїтнїєв Ає Єст, що на тїє тїєжї відбудєтьєсь постєтєє чїтєлий заємопрєєктєв, які зв'язєвє з москєвськє-румїєнським мїровим договєром. Мїровий договєр з Україноєм в парламентї ще не обєїркувалї.

Урожай у Франції.

БЕРЛІН, 17. Вєльфбєро сповїщає, що довга засуха значєво пошкодила врожай у Франції.

Про переговори.

БЕРЛІН, 13. „Лєокаль Амцїєгер“ повідомєтьє з Жєнєви: „Пєанкарє звєрнуєтьє з промовєм до дипломатїєчного корпусу, в якїї знов підкрєслєво, що соєзїєвє не маєтьє ніякїї прїчїєвє початї першїмє посєрєдєнь, або бєзпосєрєдєнь мїровї перєговєрї. Почєл повинєн вїхєдїтї од центрєльнїх держєв.“

Холера.

СОФІЯ, 15. Болгарське телеграфне агентство сповїщає: згїдє з постєтєкою вїщої санїтарної ради, Новоросїєськє оголошємо бєзбєзпєчєм по зв'язєній дєрєї. Наказєво на бєлгарськєму кордонї поробїтьє санїтарні карантїєні заходї.

Врожай.

ТИРАСПОЛЬ, 17. Загальєво посїєна площє в мовїтї цьогє року

Друкарня „Южная Копїєна“. За кілька дєв до перевєроту дуже гарно обєрєдуєтьє з технічєного бєку друкарня „Южєой Копїєна“ будє реєквїзуєтьє для пєтєрєб мїністерствє почтї і телеграфїєв. Цїєм дїєям реєквїзїєю скєсовєно і друкарню купувєтьє посєрєдїєчєво росїєськєго звєнїшнїєго торговцє В. Я. Дємчєкє. Ходїть чутєвє, що згєдєм там будєтьє друкуєтьє нєлєву росїєськє газєту на вєштїє коєльнїє росїєськїх націоналїєтїєв і торговцєв мєлєєвцїєв.

Тєлєбїєн з Москєвоє. До Кїєвє з Москєв прїїєвєтьє представнїєкї москєвськєго мїськєго харчєвоєго комїтєту і нїєшнїх росїєськїх центрєльнїх харчєвоєх оргєнїзєцїєв. Основноєм мєтоєм Іхнєго прїїєзду є вїєяснєння умєв мїськєвоєго рїєнку і майбутнєго товарєобміну. Цїєм дїєям до Кїєвє має прїїєтї голєвоє москєвськєго мїськєго харчєвоєго комїтєту М. Шєфєлєр.

Всєукраїнськїй з'їзд лїєарїєв. 28—31 дїєня у Кїєві скєдєєтьєсь всєукраїнськїй з'їзд лїєарїєв для вїєрїшєння профєсїєно-пєбутовїх питань і питань грємєдськєї мєдїєцїєнї.

З'їзд понєлїєчєнїх воєнїєв. На з'їздї лїєчїєнїх воєнїєв, засєдуєтьє доєкладє прїїєзжєвє про трудовє допомєгу поє лїєчїєм, Зєлогїєна про допомєгу вїє воєнїєм що осїєлїє на вїєнїє тємєнї.

Прїїєзд О. Яблєвськєго. Вчєра з Москєв прїїєвєтьє до Кїєвє журнєлїст О. Яблєвськїй.

Холєрні вїєдєвїє на Українї. Санїтарнїє відділ мїністерствє народнєго здоров'єя дав спїєрєбїтнїєкам газєт тєкі вїєдємєстїє про всїє вїєпадкї холєрнїх слєбєвєньє, що малїє мїєцє на тєрїторїї Українї до 17-го дїєня:

1) У Кїєві 3-го чєрвнєя ємїєлїє з поїєзда хорєго матросє, що прїїєвє з Цєрїєччєнє.

2) На ст. Гєлєбїє 8-го дїєня бєло вїєкрїєто 3 пїєдєрїєнїх хорєвєвєнє.

3) 13-го дїєня захорєвєвє пєсєжїєр, що прїїєвє іє Алуєкїє чєрєз Катєрїєкєслєв.

4) В тєй жє дєнь захорїєлє бєлєвєчєцєвє на ст. Сєрїєкїє і

5) Тєдїє ж з поїєзда на ст. Сєнжєрїє ємїєлїє пєсєжїєрє, що Іхєвє з Москєв чєрєз Харькїє.

У дєєнїєх з вїєчєзєвєчєнїєх вїєдєвїєв холєрє ще нє вєстєновлєнє бєктєрїєологїєчєськїєм доєслїєдєм.

На курськєму нєдрїємїє й дєсїє ще нє вїєкрїєто нїє однєго пїєдєрїєєго хорєвєвєнє.

Арєштїє і тєрєсїє. В понєдїєлок 15-го дїєня стєловкє прїє товарнїєй стєндїєї бєлє отєчєчєнє вїєськєм і воєї, хтє тєдїє заходїєв, зєтрїємуєвє. В цєй дєкїє бєло зєарєштєовєно 20 чєлєвїєк, бєло зєарєштєовєно 20 чєлєвїєк,

До Гуртової Книжної Комори (Київ, Володимирська, 42) поступають на склад такі нові книжки:

- Пр. Спекторський Е. Основи права державного (Пер. О. Вечерницького) . . . 1 карб. 50 к.
- Док. Свенцицький Іл. Основи науки про мову українську 1 карб. 60 к.
- Пр. Тимченко З. Українська Грамат. . . . . 2 карб. 25 к.
- Черкасенко Єп. Рідна школа читанка част. I. . . . . 1 карб. 30 к.
- Його-ж Рідна школа читанка част. II. . . . . 2 карб. 10 к.
- Чепіга Я. Задачки для початкових народних шкіл, рік другий . . . . . 65 к.
- Науменко В. Загальні принципи українського правопису — 25 к.
- Чепіга Я. Методичні замітки до навчання грамоти по звуковому методу — 40 к.
- Гоголь М. Тарас Бульба (переклад М. Садовського) . 2 карб. —
- Кобель О. В. Тарасова ніч (драматичні картини для роковин смерті Т. Шевченка) — 35 к.
- Де-Амьіс В. Шкільні оповідання кн. I. Перекл. О. Діхтара — 60 к.
- Старий В. Американ. оповідання 2 карб.
- "Будні" Оповідання з чужих (Діювані мов Джювані Чамполі, Родзевичової, А. Доле, Арне Гарборга, Г. де Мопан-Крім Гуртової комори ці книжки продаються і по закладах Т-ва "Час": Крамниці-Київ, Володимирська, 53 (проти міського театру), в книгарні—Київ, Фундуклейська, 24, в книгарні—Кам'янець Подільський, Центральна площа, буд. Бергера.

Там-же єсть і всі інші видання Українські і по Українознавству. Замовлення виконуються поштою, залізницею і пароплавом негайно. 3—867—2

Від редакції.

В учорашньому числі "Н. Р." в статті "Народні вчителі у М. Василенка" в десятім ряду зміну трактують коректурна помилка, яка цілком мігме зміст фрази: надруковано: "п. міністр визнає потрібним" а треба: "п. міністр не визнає потрібним."

Редактор Андрій Шивовський.

Оповідання.

Заснувалось НОВЕ українське т-во Київський будівельний кооператив (Пушкінська № 39, пом. 9, п'ятий поверх). Для вступу до товариства необхідно: подати прохання до правління з рекомендацією двох членів т-ва і внести 100 карб. Прийом прохань щоденно окрім свят від 11 до 2 год. 4—0810—4

Продаю: ТОЛЬ для покриття даху і ізоляції постоєть оть холода і сырости більшими і малими партіями со склада, а также СМОЛУ каменноугольную и КОСТЯНИ жєл. дор. Фундуклейская ул., Большая Сѣверная гостиная, № 12; телефонъ 10—48. 5—0813—3

Потрібна друкарський знаоча гарно українську мову. Видавнича Спілка "Кубогобірія" Бєсарабка № 2 від 9—10 г. ранку. що дня. 2—0815—2

Шукаю видавця на книжки. Моя адреса: Київ, Денисівський пр. 15, пом. 43. В дома після 5-ої години. 3—0814—2

Відкриття організованих Відділом Народної Освіти для вчителів міських шкіл безплатних курсів по експерименту ділі переднесено на 22/9 липня п. р. (Фундуклейська № 46 у дворі Т-во Заощади хліборобства). Курси закінчатся 10 серпня. Запис продовжується 2—915—2

Куплю негайно апарат льото Совська 6 кв. 4. 2—0816—2

ПОТРІБНА БОНА-ХОЗЯЙКА до дітей на виїзд в Гуків. Звертатись до 2 год. Кузнечна 20 пом. 20. 2—0819—1

ПРОД. в ЛУБНАХ Полтав. ґрунт 440 с. димі др. Спятиги Назарівська 15-4 у Савєнка 5-6 г. в., або листоново Лубни, Духовна Школа у А. Галабуцького. 3—0818—1

ПРОДАЄТЬСЯ п'яніно "ШВЕКТЕН" Оглядати можна від 10 год. до 2-х на Шулявці Ново-Маринська вул. дим. 7, Охрименко, 1—0820—1

Для емальової фабрики Дніпро-просоюу потрібні: бляхарі, помічники бляхарів, дрікері (давальщики) і помічники дрікерів. Правління Дніпро-просоюу. 1—919—1

"НЕГАЙНО передається слюсарна майстерня з інвентарем та приладами потрібними до ремонту автомобілів танящих самоходів. Також передається помешкання дуже гарне під склад, з помешканням для життя. Звертатись до Правління Кооперативного Товариства—Львівська № 7, пом. 13" 3—0821—1

ОБ'ЯВА

Міська Управа подає до загального відомо, п. п. домовласників, що відповідно до постанови Думи од 28 червня 1918 р. всі домовласники обов'язані подати в Міську Управу не пізніше 25 липня п. ст. 1918 р. заявки про склад і дохід нерухомого майна. Заявки заявляються безплатно у всі будні дні од 9 і до 2½ години в Міській Управі і в міліційних районах. 4—1

Ігав, по-малу, не поспішаючись, грабіжничко починає вступати в свій "нормальний" стан.

Гр. Правобережний.

Повідомлення.

Літерат.-Науковий Вістник. У п'ятницю 19 липня о 5 год. вечора в помешканні редакції Вел.-Підвальна 36, відбудуться збори редакційного комітету. Прохують усіх членів неодмінно прибути.

До нозанів-у-раїців. Для поповнення сотень управління закликаються козаки українці. Плата відповідно посади від 90—150 карб. в місяць на весьому готовому. Як козак виявить себе злучного боку, як працівник, то може одержати більше.

За нозаненням і умовами звертатись: м. Київ, Караваєвська ч. 63, Управління Повіткоманданта.

До п.п. губернських старост. Міністр народньої освіти, відношенням од 12-го цього червня під ч. 572/12565 повідомляє мене, що міністерство освіти цього літа улаштує на Україні цілу сітку курсів для вчителів, що курси вже розпочинають свою діяльність; але до міністерства надходять відомості, що в деяких повітах повігові старости втручаються в справу організації курсів та роблять перешкоди.

Оповідуючи про це, я пропую п.п. губернським старостам зробити відповідне розпорядження, щоб повігові старости і взагалі влада прихильніше відносились до курсів і не ставили на перешкоді їх організації.

Всеукраїнська спілка лікарів. У п'ятницю 19 липня о 7 годіві вечора в помешканні українського клубу, Пушкінська 1, відбудуться чергове засідання спілки.

Програм засідання: 1) Обрання нових членів. 2) Проект статуту всеукраїнської спілки лікарів. 3) Візучі справи.

Українське вавуове т-во. У п'ятницю 19 липня о 6 год. вечора в помешканні т-ва Вел. Підвальна 36, відбудуться засідання ради т-ва. З огляду залізничної справи прохують всіх членів ради неодмінно прибути.

До юнаків-українців. В Катеринославі цього року 14—20 серпня пом. ст. одбудеться всеукраїнський з'їзд юнацьких спілок по програмі:

- 1) Доклади з місць про свою діяльність.
- 2) Самоосвіта юнаків.
- 3) Впроблення-статуту: а) для окремих гуртків, в) для спілок, г) всеукраїнської юнацької спілки.
- 4) Організація освітньої і матеріальної допомоги шкільній молоді.
- 5) Подорож на пороги під орудою місцевих учителів українців.

Помешкання для учасників буде безплатне. За справками більшдрібними звертатись: Катеринославі, поштова скринька 39, юнацька спілка.

Правління київського будівельного кооперативу оголошає членів т-ва, що на суботу 20 цього липня призначено загальні збори. Збори почнуться о 7 год. вечора в пом. центрального українського кооперативного комітету.

Порядок денний: 1) Прийом нових членів. 2) Обрання ради. 3) Ухвала статуту т-ва. 4) Доклад про будівництво й земельні участки, котрі т-во може придбати. 5) Обрання відповідальної особи, з ім'ям якої т-во зможе робити операції до затвердження статуту.

Курси української мови засновані спілкою вчителів українців м. Києва. Володимирська 6 другий поверх прийом з 6 до 8 год. вечера.

Запис на нові групи продовжується. Формування окремого корпусу кордонної охорони швидко йде. Весь тимчасовий кордон Української Держави оточається частинами корпусу. Служба у окремому корпусі кордонної охорони провадиться по статуту. Всі співробітники окремого корпусу кордонної охорони суть військовоземельні, а користуються всіма правами й привілеями військово-служачих Української армії. Уніформа військова з зачістними погонами, навузку кант філетового кольору, стрічка жовта. На погонах №№ бригад для вчєбноі аґраґаді літера "В", для штабу корпусу вензель з літер "О. К."

СЬОГОДНЯ БІГІ. Початок 1 г. дня

- Продаються книжки:
- 1) Грушевський М. Про українську мову й українську школу . . . . . 30 коп.
  - 2) Звідки пішло українство 15
  - 3) Вішня України 15
  - 4) Якої ми хочемо автономії й федерації 15
  - 5) Українська Центральна Рада й її універсали 20
  - 6) Хто такі українці 10
  - 7) Драгоманів М. Швейцарська спілка 25
  - 8) Віра й громадські справи 15
  - 9) Фремов С. Як люди прав собі добувають 25
  - 10) Гринченко В. Як жив український народ 30
  - 11) Якої нам треба школи 25
  - 12) Де мій скільки нас 8
  - 13) Комарь М. Запорожські вольности 35
  - 14) Чи є в нас по закону автономія 20
  - 15) Григорьев Н. Хто ми й що нам робить 20
  - 16) Левичський М. Рідна мова 20
  - 17) Якого ладу нам треба 25
  - 18) Загірня М. Земельна справа в Новій Зеландії 15
  - 19) Про виборче право 25
  - 20) Бодко В. Земство й народні Управи 20
  - 21) Як вибрати у Повітові Народні Ради 15
  - 22) Королів В. Про народні самоврядування 35
  - 23) Саєнко М. Як треба провадити збори 7
  - 24) Шименова С. Постійне військо та народня міліція 15
  - 25) Вайер М. Земельна реформа 25
  - 26) Кушнір М. Земельна справа на Україні 30
  - 27) Магущевський. Установче Зібрання 7
  - 28) Просвітні товариства на селі 6
  - 29) Королєнко В. Кінець царської влади 35
  - 30) Шевченко Т. Сон 10
  - 31) Царі, Саул, Юродивий 10
  - 32) Тенякно П. До раю злотосіяного. Поезія . . . . . 2 карб.
- Народнім Управам, книгарням і Просвітнім організаціям знижка від 25 30%. Замовляти у Київській Губернській Народній Управі м. Києва, В. Володимирська, № 53. 2—0171—1

на було сподіватися таке почути. Трапляється навіть чистокровні великороси, котрі кажуть: "Я много живу на Україні; примите і мене вь себѣ".

Де-хто каже, що козаки не віддають Ростова; а інші вважають питання про його прилучення до України "предрішеним" і сподіватися от-от почути "факт".

Політична невизнаність що-до Ростова—почасті й Тагаирова—багато швидко і орієнтації. Й національному самовизначенню, поширенню національної самосвідомості серед місцевого українського елементу, котрого в Ростові є велика сила.

Шкодить також відсутність на Україні і тутешніх правозських фронтів національної української армії.

Дописи.

С. КОРПИЛІВНА. (На Полтавщині). Наше село зміщує в собі 700 дворів виключно селян-хліборобів. Стоїть воно в глухому місці і далеко від залізниці. Але не вважаючи на це, уже давно у нас можна було зустріти грамотну людаку.

В 1911 році одкрито в селі вищу початкову школу старанням, трудом і котом самих громадян. Закінчили її брами й стінами діти неосвічених селян, скінчивши цю школу мають змогу власними очима побачити світ науки. А одержавши освіту, вони не забувають рідного села і невеликим трудом прирідних батьків.

Крок за кроком ведуть їх до лучшої долі. Що видно на прикладі послідовних двох-трьох років. За цей час у селі засновано кредитове кооперативне товариство, одкрито почту й лікарню, крім цього село має споживчу крамницю і сільсько-господарське товариство. Уже цілий рік місцевий гурток молодих дівачів робить вистави, всі кошти од яких одержує "Просвіта" на свою бібліотеку-читальню.

На початку липня цього року поміж аматорів гуртка і членів "Просвіти" виникла думка одкрити в селі 4 старших класи гімназії для хлопців і дівчат.

Це бажання майшко відгук серед селян і вже обрали делегатів в міністерство освіти з проханням. Як Бог поможе і нам дозволять одкрити гімназії, то ще веселіше задаті місце поступове село і велике, шире спасибі скажуть діти батьків.

Мих. Личаченко.

С. ЖУКОВЦІ (на Київщині). Суоїда нашого села—"Стовповий Шлях", що гек гек розвіслався широкою стежкою поміж житами; далеко-далеко прямує сюди, багато робить з себе ріжких невеликих доріг і стежок, але сам завжди зустріється широким, довгим і великим,—а прямує він од сивоусого Дніпра, аж до Вісої Церкви...

По обидва боки "Стовпового Шляху" токує в ярах і долинах, серед зелених садів і паши—селян; живуть в них люде бідно, особливо ті, що кедалеко од Дніпра.

Степових експлоатують п.п. поміщани, а наших саме життя: землі обмалі, заробітків немає,—сем'ї великі...

Видують, поневіряються люде, збільшуючи собою городську бідачоту. Але не всі Ідуть здобувати чесним трудом шматок хліба.

Є чимало таких, які шукають "легкого", "ідуть на шлях"...

Довге прєваля, Пошів сад, Шпарене—ось ті головні штаб-квартири ночних господарів. Іде який-себудь "гіштак" (стєповий селянин) "товариство" виходить з своїх застав і... грабує.

Недавно, переодягшись в жіночу одєжу, два таких "архимандрити" попросились до чоловіка підвести,—той згодився. Ідуть. "Молодичі" содуть, переглядаються, іншеді кидають двоєтроє слів дякьну і мовчать.

—Невеселі молодичі, думас собі дякьно, і, щоб розворушити їх затяг веселу чумацьку пісню: "Ой лив чумак на риночку"...

Але в цей мент душа, чоловіча рука "молодичі" взяла його за груди, а хрипучий голос з вуса другої скожадував:—"руки вверх"!

І що ж?—Обдерли чоловіка, як білячку. Спасибі, хоч живого пустили. А то часто й густо буває, що з грошани й думу забирають.

У нашому селі був наскок "товариства" на багатого селянина Граба; прихотили бачите, "дєвляні з Австрії" просяться на кіч...

Чоловік впустив,—а воми, не довго кумаячи, й почали ходити ного його з кожами, але на щастя до Граба збіглись люде і він остався живий...

ВСЕУВИТО

(Київ, Вел.-Володимирська 30)

Друкує такі підручники:

- 1) В. Гринченко. Українська граматка до науки читання і писання, вид 3-ге 1 карб. 20 коп.
- 2) С. Русова. Букварь, вид 3т-є, перероблене, з новими художніми малюнками 1 карб.
- 3) Перша читанка для дорослих (для недільних і вечерніх шкіл), вид. 1-є.
- 4) М. Гринченко. Наша рідна мова. Перша читанка після граматки. (Ця книжка призначается на друге пірвіччя—с чєнь-лютий травень—для тих шкіл, в кот. их будуть вести навчання по букварях В. Гринченка і С. Русової).
- 5) Шапошников і Вальцов. Збірник альгебрійних задач, ч. 1 і 2, перекл. з моск.
- 6) Трояновський. Природа та її язища. перекл. з моск.
- 7) Баранов. П. Початкова фізика, перекл. з моск.
- 8) Шапєль і Гєзер. Практичний курс французької мови, ч. 1.
- 9) Шалєнд. Граматика французької мови, ч. 1.
- 10) Портрет Т. Г. Шевченка. (80Х60-м), мал. Сніжнова. Видання №№ 1 і 5 фінансовані Мін. Нар. Освіти. №№ 7, 8 і 9 ухвалені для укр. школи Комісією Мін. Нар. Освіти.

Вийшла з друку і продається по ярцких книгарнях: Т. Шевченко. Катєнна. Топола. З портретом автора. Ціна 70 коп. Замовлення будуть виконуватись у такому порядку, в якому находять до Т-ва. При замовленні треба надіслати завдаток. Хто не одержав від Т-ва повідомлення про те, що замовлення Т-вом прийнято до викон., тому замовлення треба поновити. Були випадки, коли Т-во не одержувало кореспонд. через помилки в адресі, тому Т-во прохає звернути увагу на точність адреси.

При гуртових замовленнях знизжна 2—0806—2

Видавничим Товариством

"СІЯЧ"

видані і маються на складах такі книжки:

- 1) Гребінка є.—Приказки (2 вид.) . . . . . р. 45 к.
- 2) Гринченко В.—Іван Виговський . . . . . 1 " 80
- 3) Гринченко В.—Про книжки 85
- 4) —Без хліба 40
- 5) —Павло хлібороб 40
- 6) Гринченко В.—Хата 45
- 7) —Братства і проєв. справа 50
- 8) Гринченко В.—Про пустині
- 9) Гулак-Артемовський П.—Твори (2 вид.) 55
- 10) Степового В.—Думи кобзарські. 3 перед. (2 вид.) . . . . . 1 " 20
- 11) Кашенко А.—За що? 65
- 12) —Дрібні оповідання . . . . . 1 " 10
- 13) Коваленко Г.—Людина и Громада 85
- 14) Коваленко Г.—Жарти життя . . . . . 3 " —
- 15) Коваленко Г.—Початковий курс укр. історії для початк. шкіл, без малюв. . . . . 2 " 25
- 16) Левичський Мод.—Як писати службові папєри українською мовою 50
- 17) Левичський Мод.—Язык, нарѣчїє или говор? 40
- 18) Левичський Мод.—Вєзпартійний. Жарт 40
- 19) Манжура.—Поезія . . . . . 1 " 25
- 20) Нечуй-Лєвицький І.—Відабабі Парасці 45
- 21) Нечуй-Лєвицький І.—Микола Джєра . . . . . 2 " 20
- 22) Нечуй-Лєвицький І.—Унія і Петро Могила 60
- 23) Нечуй-Лєвицький І.—Відабабі Палажці 65
- 24) Нечуй-Лєвицький І.—Старосвітські батюшки та матушки . . . . . 5 " 50
- 25) Нечуй-Лєвицький І.—Чортата саюкса . . . . . р. 75 к.
- 26) Ожешко.—Хам . . . . . 3 " —
- 27) Пахарєвський.—Твори т. I т. II . . . . . 2 " 40
- 28) Ромаєвич Н.—Життя людське . . . . . 4 р. 45 к.
- 29) Степовий В.—Запорожський зивоник 35
- 30) Сумцов М., проф.—Старі зразки укр. народньої словєности 40
- 31) Сумцов М., проф.—Історич. зразки укр. літер. поезії 20
- 32) Сумцов М., проф.—Вага і краса укр. народ. поезії 85
- 33) Сумцов М., проф.—Україн. співаці й байкарі 65
- 34) Сумцов М., проф.—Слобідсько-укр. історичні піснї 35
- 35) І. Франко—Semper Tigro . . . . . 1 " 80
- 36) І. Франко.—Поєми . . . . . 1 " 75
- 37) І. Франко.—Похорони 60
- 38) С. Черкасенко.—Убогий шид. Казка 20
- 39) С. Черкасенко.—Про небо. I і 2 част. . . . . 1 " 30
- 40) С. Черкасенко.—Як вродилася пісня. Казка 25
- 41) І. Франко—Великий Шум . . . . . —
- 42) Гр. Коваленко.—Арабська земля і магомєтова віра . . . . . 1 " —
- 43) Гр. Коваленко.—Про Будду 85

Окрім вищезазначених, на складі в-ва по дорученню авторів є такі книжки:

- 1) П. Петрушевський.—Українська граматика для початкових шкіл . . . . . 1 р. 35 к.
- 2) П. Тенякно.—"До раю злотосіяного". Поезія . . . . . 2 " —
- 3) П. П. Блажевич.—Краткое руково. к изучен. укр. языка для учащихся русской школы . . . . . 1 " —

Незабаром вийдуть з друку:

Граматика і Читанка П. Петрушевського

Замовлення на книжки прохають робити:

- 1) На головному складі: м. Черкаси, на Київщині, Олександрівська, 102.
- 2) В Київській відділі: Київ, Володимирська, № 33, готель "Прага".

Земствам, книгарням і просвітам зничайна знижка.

Видавництво приймає на себе виконання доручень по складанню книгозбірень для просвіт та шкіл, а також висилає ріжких українських видавничів в провінцію. 3—0801—3